

РЕЗОЛЮЦІЯ

Другого Всеукраїнського конгресу з медичного права, біоетики і соціальної політики з міжнародною участю

14-15 квітня 2011 року в м. Києві відбувся II Всеукраїнський конгрес з медичного права, біоетики і соціальної політики з міжнародною участю (надалі – „Конгрес”).

Організаторами Конгресу виступили: Академія адвокатури України, Комітет з питань біоетики при Президії Національної академії наук України, ВГО „Українська медико-правова асоціація”, ВГО „Всеукраїнське лікарське товариство”, БО „Інформаційний центр з біоетики”.

Конгрес проведено за сприяння: Міністерства охорони здоров'я України, Державного експертного центру МОЗ України, Центральної комісії з питань етики МОЗ України, Європейської Бізнес Асоціації, Спілки адвокатів України, Спілки захисту прав пацієнтів „Здоров'я нації”, БО „Громадські ініціативи в охороні здоров'я”

Програма Конгресу підтримана Всесвітньою Асоціацією з Медичного Права (World Association for Medical Law).

У роботі Конгресу взяли участь близько 250 учасників з усіх регіонів України, фахівці із зарубіжних країн (Азербайджану, Боснії і Герцеговини, Бразилії, Великобританії, Ізраїлю, Німеччини, Польщі, Російської Федерації, США, Туреччини, Чехії).

На пленарних та секційних засіданнях і круглих столах Конгресу було заслухано та обговорено більше 100 доповідей та повідомлень відповідно до тематики Конгресу.

За результатами обговорення учасники Конгресу **одногласно вирішили:**

1. Підтримати зусилля організаторів і партнерів Конгресу, інших представників медико-правової громадськості щодо розвитку медичного права та біоетики в Україні за напрямками, визначеними на Першому Всеукраїнському конгресі з медичного права і соціальної політики 14-15 квітня 2007 року в м. Києві та на 4-х Національних конгресах з біоетики в м. Києві.

2. Підтримати зусилля державної влади та медико-правового співтовариства щодо реформування системи охорони здоров'я України, зокрема забезпечення можливості належної профілактики захворювань, безперешкодного доступу населення до медичної допомоги усіх рівнів, удосконалення управління якістю медичної допомоги.

3. Звернутися до **Верховної Ради України** з пропозицією щодо

- прискорення ратифікації *Конвенції про захист прав та гідності людини у зв'язку з використанням досягнень біології та медицини (Конвенції про права людини та біомедицину)* (Рада Європи, 1997)

- внесення змін до *Закону України „Основи законодавства України про охорону здоров'я”*, які визначатимуть поняття „медична допомога”, „медична послуга”, „медичне обслуговування”, „заклад охорони здоров'я” та інші основні поняття у сфері охорони здоров'я; чітко розмежовуватимуть первинну, вторинну і третинну медичну допомогу; визначатимуть екстрену медичну допомогу, паліативну допомогу та медичну реабілітацію; визначатимуть суб'єктів надання медичної допомоги різних рівнів і видів; встановлюватимуть складові системи стандартів в охороні здоров'я; передбачатимуть виведення судово-медичної та судово-психіатричної експертизи з-під організаційного керівництва Міністерства охорони здоров'я України з метою забезпечення дотримання стандартів незалежності експертів;

- внесення змін до *Закону України „Про психіатричну допомогу”*, які відображені у резолюції Круглого столу „Етико-правові питання надання психіатричної допомоги”;

- внесення змін до *законодавчих актів України* щодо посилення відповідальності за фальсифікацію лікарських засобів;

- прискорення вирішення питання щодо законодавчого забезпечення запровадження в Україні лікарського самоврядування (саморегулювання) та самоврядування (саморегулювання) представників інших професій у сфері охорони здоров'я;

4. Рекомендувати **Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, Міністерству охорони здоров'я України:**

- розробити і внести до актів чинного законодавства України зміни щодо звільнення від оподаткування лікарських засобів і виробів медичного призначення, що ввозяться в Україну для проведення клінічних випробувань;

- розглянути питання щодо встановлення законодавчої заборони схилення лікарем вагітної жінки до здійснення абортів шляхом обману або примушування, гарантування лікареві права на відмову від проведення пацієнтці операції штучного переривання вагітності з міркувань совісті, окрім випадків наявності реальної загрози для життя пацієнтки;

- розробити і внести до актів чинного законодавства України зміни, спрямовані на підвищення рівня захищеності осіб, хворих на певні захворювання (хронічні захворювання, соціальні захворювання).

5. Звернути увагу **Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства охорони здоров'я України** на необхідність:

- системності у законотворчій діяльності, спрямованій на реформування вітчизняної системи охорони здоров'я та удосконалення правового регулювання відносин у сфері охорони здоров'я;

- дотримання біоетичних принципів при здійсненні нормотворчої діяльності;

- вивчення та запозичення зарубіжного досвіду реформування систем охорони здоров'я та законодавчого забезпечення реформ, доцільність більш активного залучення до цього широкої медико-правової громадськості.

6. Звернутися до **Кабінету Міністрів України** з пропозицією щодо розробки порядку та умов проведення альтернативної медичної експертизи, на виконання статті 73 Закону України „Основи законодавства України про охорону здоров'я”.

7. Підтримати зусилля **Міністерства охорони здоров'я України, Державного експертного центру МОЗ України** щодо стандартизації надання медичної допомоги та здійснення фармацевтичної опіки в Україні. Визнати за необхідне подальшу активну розробку медико-технологічних документів – адаптованих клінічних настанов, стандартів та протоколів медичної допомоги на основі уніфікованої методики згідно доказових засад.

8. Звернутися до **Міністерства охорони здоров'я України** з пропозицією щодо розробки та затвердження порядку ввезення/вивезення на/з територію(і) України, обліку, зберігання, використання та знищення або повернення незареєстрованих та зареєстрованих лікарських засобів, біологічних зразків для лабораторних аналізів та супутніх матеріалів, призначених для проведення доклінічних та клінічних випробувань.

9. Звернутися до **Міністерства охорони здоров'я України** з пропозицією щодо внесення пластичної і реконструктивної хірургії до Номенклатури лікарських спеціальностей.

10. Запропонувати **організаторам Конгресу, іншим установам і організаціям, які здійснюють або сприяють проведенню наукових досліджень** у царині медичного права та біоетики, провести фахову громадську експертизу чинних нормативно-правових актів, що регулюють застосування нових технологій у сфері медицини і фармації (допоміжних репродуктивних технологій тощо).

11. Запропонувати **організаторам Конгресу, іншим установам і організаціям, які здійснюють або сприяють проведенню наукових досліджень**, включити у плани своєї діяльності / продовжити дослідження із вивчення зарубіжного досвіду щодо законодавчого забезпечення реформування систем охорони здоров'я.

12. Підтримати ініціативи організаторів Конгресу щодо проведення:

- міжнародної експертної зустрічі, спрямованої на обговорення моделей професійного самоврядування (саморегулювання) в охороні здоров'я та його законодавчого забезпечення, у другій половині 2011 року.

- міжнародної конференції, присвяченої етико-правовим аспектам застосування нових технологій у медицині і фармації восени 2011 року.

13. Підтримати ініціативу Співки захисту прав пацієнтів „Здоров'я нації” щодо розробки і прийняття Етичного кодексу пацієнтського руху і запропонувати організаторам, партнерам Конгресу та іншим зацікавленим організаціям і фахівцям взяти участь у його розробці.

14. Доручити ВГО „Українська медико-правова асоціація” та іншим організаторам Конгресу сприяти підготовці XIX Всесвітнього конгресу з медичного права, 9-13 серпня 2012 р., м. Масейо, Бразилія, поширити інформацію про вказаний конгрес серед фахівців з медичного права і біоетики в Україні та взяти активну участь у роботі зазначеного конгресу.

15. Підтримати ініціативу ВГО „Українська медико-правова асоціація” і запропонувати організаторам Конгресу підготувати і подати до Всесвітньої Асоціації з Медичного Права заявку на тендер для проведення в Україні у м. Києві XXI Всесвітнього конгресу з медичного права у 2016 році.

16. Підтримати зусилля ВГО „Українська медико-правова асоціація” щодо встановлення і розвитку співробітництва із Всесвітньою Асоціацією з Медичного Права та асоціаціями з медичного права країн світу.

17. Підтримати зусилля Академії адвокатури України, у якій за підтримки Комітету з питань біоетики при Президії Національної академії наук України створено Українське Відділення Кафедри ЮНЕСКО з біоетики, щодо розвитку Українського Відділення Кафедри ЮНЕСКО з біоетики і розширення його діяльності.

18. Запропонувати організаторам і партнерам Конгресу, іншим зацікавленим установам і організаціям та фахівцям активізувати діяльність щодо сприяння науково-методичному забезпеченню викладання медичного і фармацевтичного права та біоетики у вищих медичних і юридичних навчальних закладах.

19. Доручити Комітету з питань біоетики при Президії Національної академії наук України та Українському Відділенню Кафедри ЮНЕСКО з біоетики Інституту медичного і фармацевтичного права та біоетики Академії адвокатури України створити робочу групу з розробки типових навчальних програм з біоетики для вищих медичних і юридичних навчальних закладів і факультетів за участю співорганізаторів і партнерів Конгресу, інших зацікавлених установ і організацій та фахівців.

20. Підтримати ініціативу організаторів Конгресу щодо:

- підвищення кваліфікації з медичного і фармацевтичного права та біоетики юристів, що беруть участь у нормативно-правовому забезпеченні охорони здоров'я України;
- підвищення кваліфікації з медичного і фармацевтичного права та біоетики юристів, що здійснюють юридичне супроводження клінічних досліджень лікарських засобів;
- підвищення кваліфікації з біоетики викладачів біоетики вищих медичних і юридичних навчальних закладів і факультетів.

Доручити організаторам Конгресу вжити заходів щодо здійснення вищезазначеного підвищення кваліфікації юристів та викладачів біоетики.

21. Підтримати зусилля Академії адвокатури України, ВГО „Українська медико-правова асоціація”, Спілки адвокатів України, інших співорганізаторів та партнерів Конгресу щодо:

- підвищення кваліфікації адвокатів з медичного і фармацевтичного права за програмами Академії адвокатури України, акредитованими Вищою кваліфікаційною комісією адвокатури при Кабінеті Міністрів України;
- підвищення кваліфікації викладачів медичного і фармацевтичного права вищих юридичних і медичних навчальних закладів і факультетів;

Запропонувати їм активізувати ознайомлення адвокатів та викладачів медичного і фармацевтичного права вищих юридичних і медичних навчальних закладів і факультетів з можливістю підвищення кваліфікації з медичного і фармацевтичного права в Академії адвокатури України.

22. Підтримати ініціативу Академії адвокатури України щодо проведення навчання юристів основам медіації у сфері охорони здоров'я.

23. Запропонувати організаторам і партнерам Конгресу із залученням інших зацікавлених організацій, установ та підприємств організувати і провести протягом 2011-2012 років Міжнародний конкурс наукових робіт студентів і молодих науковців з медичного і фармацевтичного права та біоетики.

24. Підтримати ініціативу організаторів Конгресу щодо просвіти з медико-правових та біоетичних питань працівників друкованих та електронних засобів масової інформації, які висвітлюють проблематику охорони здоров'я, права, соціальної політики та біоетики.

25. Запропонувати **Міністерству охорони здоров'я України** активізувати співпрацю з організаторами і партнерами Конгресу, іншими установами та організаціями, діяльність яких пов'язана з охороною здоров'я, правом, біоетикою і соціальною політикою, зокрема шляхом залучення їх представників до робочих груп, що створюються Міністерством охорони здоров'я України, тощо.

26. Утворити Комітет з моніторингу виконання цієї Резолюції з числа членів Оргкомітету Конгресу. Дозволити Оргкомітету Конгресу кооптувати до складу Комітету з моніторингу виконання резолюції Конгресу фахівців, що представляють установи, організації та підприємства, діяльність яких пов'язана з охороною здоров'я, правом, біоетикою і соціальною політикою.

27. Подякувати організаторам і партнерам Конгресу за організацію Конгресу та сприяння у його проведенні. Подякувати Всесвітній Асоціації з Медичного Права та Кафедрі ЮНЕСКО з біоетики за активну участь їх керівників і представників у Конгресі.

За дорученням учасників Конгресу

Співголови Організаційного комітету Конгресу

О.В. Богомолець-Шереметьєва,

професор Національного медичного університету імені О.О. Богомольця,
доктор медичних наук, заслужений лікар України

П.М. Вігте,

провідний науковий співробітник,
Генеральний директор БО „Інформаційний центр з біоетики”,
кандидат медичних наук

Р.Ю. Гревцова,

президент ВГО „Українська медико-правова асоціація”,
керівник Українського Відділення Кафедри ЮНЕСКО з біоетики, Директор Інституту медичного і фармацевтичного права та біоетики Академії адвокатури України,
адвокат, кандидат юридичних наук

А.В. Степаненко,

перший віце-президент ВГО „Українська медико-правова асоціація”,
консультант Державного експертного центру МОЗ України,
доктор медичних наук, професор